
EVENIMENTE

Conferință Internațională cu privire la Recensământul Populației și Locuințelor

- București, 22-23 noiembrie 2012

Conferința s-a organizat de EUROSTAT și INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ din România, fiind considerată un eveniment deosebit, o adevărată sărbătoare a statisticienilor, marcând încheierea prevederilor **Programului Mondial al Recensămintelor Populației și Locuințelor 2011**, document adoptat de Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite.

La program au participat 135 de țări. Realizarea recensământului populației a reprezentat un uriaș efort pentru statisticieni, iar **Runda 2010 a recensământului la nivel mondial** a fost privită ca o ediție cu totul specială, deoarece a reflectat inovările tehnologice produse în ultimii zece ani. Au fost introduse inovații atât în modalitatea de realizare a recensământului – cum ar fi utilizarea Sistemelor de Informații Geografice (GIS) și a Chestionarelor on line – cât și în modul de colectare a datelor – de la interviuri față-în-față, la colectarea multi-model a datelor.

Scopul conferinței a constat în recapitularea experienței și învățămintelor rezultate din efectuarea recensământului populației și în schițarea unor linii directoare pentru viitor. Conferința s-a încadrat în contextul cooperării regionale din Europa de Sus-Est în domeniul statisticii. Începând cu anul 2008, directorii generali din mai multe țări din regiune s-au întâlnit la Bansco/Bulgaria și au hotărât, informal, să întărească relațiile de cooperare. Un an mai târziu, aceștia s-au reunit din nou la Budva/Muntele Negro, iar cooperarea regională a devenit cunoscută drept „**Inițiativa Budva**”. Prima conferință a Inițiativei a fost organizată la Skopje și a avut ca temă Recensământul Agricol.

Conferința de la București a reprezentat cel de-al doilea eveniment major organizat în contextul „Inițiativei Budva”, care s-a concentrat asupra Recensământului Populației. Evenimente similare vor continua și în viitor, întrucât s-a demonstrat că schimbul de experiență aduce numeroase beneficii.

În zilele de 22-23 noiembrie 2012, la INS România au fost prezentate metode, management, probleme privind diseminarea datelor, dificultăți și

obstacole, provocări de la Recensământul Populației și Locuințelor 2011, perspective pentru viitoarele runde ale recensămintelor.

Conferința a avut, alături de reprezentanții institutelor naționale de statistică ale statelor membre ale inițiativei Budva, state membre ale UE, reprezentanți ai organizațiilor internaționale, trei invitați speciali care au prezentat ceea ce se intitulează „invited papers”, secțiune dedicată trecerii în revistă a ultimelor tendințe rezultate din Runda 2010 a recensământului din Uniunea Europeană. A reieșit în mod clar că Runda 2010 a recensământului din Uniunea Europeană a fost semnificativ diferită de runda precedentă. Existența legislației UE cu privire la recensăminte a reprezentat una dintre cele mai importante schimbări. Altă schimbare fundamentală a constat în diversificarea metodelor recensământului, legată în principal de utilizarea lărgită a Registrelor administrative.

Cei trei vorbitori invitați: dl. Bianchini de la Universitatea Sapienza din Roma, dna. Ambrozaitiene de la Oficiul de statistică al Lituaniei și dl. Šanda de la Oficiul de statistică al Cehiei, au prezentat diverse noutăți de la Recensământul 2010, inovări tehnologice, utilizarea registrelor și a metodelor ne-tradiționale de colectare a datelor.

Dl. Bianchini (Universitatea din Roma) a prezentat învățămintele și viitoarele provocări sub aspectul utilizării hărților digitale, bazele de date spațiale și registrele adreselor, clădirilor și locuințelor în Runda 2010. Mai multe țări europene au efectuat în Runda 2010 un recensământ combinat sau pe bază de registre, în timp ce țările „Inițiativei Budva” au realizat un recensământ tradițional, prin metoda de recenzare a interviului „din ușă-în-ușă”. În cazul recensămintelor tradiționale și combinate, GIS a îmbunătățit sfera de cuprindere a recensământului, fiind încă necesare analize în vederea validării (PES și alte metode de evaluare). S-a concluzionat că bazele de date spațiale dezvoltate de oficiile naționale de statistică în contextul recensământului 2010 vor deveni importante pentru următoarea rundă a recensămintelor în cazul în care vor fi bine gestionate și perfecționate. Principalele aspecte tehnice care ar trebui luate în considerare sunt corectitudinea adreselor și a codului, unice pentru identificarea clădirilor și locuințelor. Pentru unele țări, s-a recomandat crearea, în viitorul apropiat, a unui Registru al clădirilor și locuințelor, având în vedere contextul național.

Dna. Ambrozaitiene a prezentat noutățile de la Recensământul Populației și Locuințelor 2011 din Lituania. În pofida faptului că Statistica Lituania a utilizat pentru recensământul 2011 date din principalele Registre administrative, datorită lipsei datelor în aceste registre, s-a adoptat decizia recenzării totale a populației (prin Internet și interviuri față-în-față cu chestionare tipărite). La recenzarea prin Internet au participat peste un

milion (34%) de rezidenți în Lituania. Suma cheltuită pentru necesitățile recensământului din Lituania a fost, în medie de 2,3 euro pe locuitor. Tehnologiile Sistemelor de Informații Geografice (GIS) au fost utilizate pentru planificarea zonelor de recenzare și pentru prezentarea inovativă a rezultatelor recensământului. Principalele învățăminte includ: necesitatea unui interval de timp suficient pentru pregătirea și testarea chestionarului electronic și a funcționării facile pentru utilizatori; externalizarea a fost o bună practică; libera circulație a populației este o provocare pentru recenzori, care ar trebui luată în considerare; adoptarea măsurilor de asigurare a calității datelor administrative are o importanță crucială, și; utilizarea sistemului computerizat de recenzare și a tehnologiilor GIS conduce la succesul recensământului.

DI. Șanda (Oficiul de statistică) a prezentat Recensământul combinat din Cehia. Principalul obiectiv al prezentării a constat în evaluarea conformității dintre datele administrative și realitate, pe baza comparării numărului populației înregistrate cu numărul populației rezidente. Cu toate că datele colectate în teren, la locul reședinței obișnuite, nu este o reflectare perfectă a realității, această comparare ar putea conduce la o idee asupra calității datelor privind reședința înregistrată. S-a dovedit că datele bazate pe reședința înregistrată nu ilustrează complet modificările intervenite în distribuția teritorială a populației. A rezultat că populația este pregătită pentru serviciile electronice și dorește să le utilizeze; inovativul recensământ electronic a fost un proiect de succes care a economisit timp și bani pentru Oficiul de statistică și bugetul de stat; viziunea pentru **Runda 2020** a recensământului este a unei operațiuni bazate în întregime pe Registre. Va fi momentul lansării proiectului și a colaborării cu deținătorii datelor administrative, cercetători și experți. Cooperarea permanentă cu deținătorii Registrelor va fi esențială pentru creșterea calității datelor și – dacă este posibil – pentru ajustarea registrelor la necesitățile recensământului. Este singura modalitate de a garanta informații complete și de înaltă calitate la următorul recensământ al populației.

O primă concluzie la întrebarea „Cum va arăta Recensământul 2020?”. S-a ajuns la un acord general asupra faptului că Recensământul 2020 va fi caracterizat de o combinație de metode de colectare a datelor și de surse. Realizarea Recensământului va fi influențată de tehnologiile disponibile la momentul respectiv. Alegerea tehnologiilor implementate ar trebui să aibă în vedere specificul țării respective.

O a doua concluzie majoră după propunerile formulate în cadrul Conferinței se referă la pregătirea următorului recensământ care ar trebui să înceapă cu mult înainte, punându-se accent pe calitate, luând în considerare utilizarea mai

multor surse de date, inclusiv a Registrelor. Activitatea legată de întărirea rolului și poziției Institutului Național de Statistică de a utiliza cu încredere Registrele în anul 2020 ar trebui să înceapă din acest an. Un alt aspect important care trebuie clarificat se referă la rolul GIS în asocierea persoanelor cu gospodăriile.

Explorarea într-o mai mare măsură a experienței recensământului și a implicațiilor asupra restului statisticilor oficiale, de exemplu ca bază de eșantionare pentru anchetele prin sondaj, și asupra modalității de a elabora statistici potrivit capacității dezvoltate pe parcursul implementării recensământului, atât sub aspectul resurselor umane, cât și a echipamentelor utilizate, a fost a treia concluzie importantă.

În ceea ce privește viitoarea colaborare în cadrul inițiativei Budva (cooperarea regională a țărilor din Europa de Sud Est) s-a ajuns la un consens general. Toată lumea beneficiază de pe urma schimburilor de experiență.

Pentru EUROSTAT, evenimentul s-a apreciat a fi de asemenea extrem de util, cunoscând că există o multitudine de implicații asupra activităților care trebuie desfășurate în cadrul Sistemului Statistic European. Sursele administrative sunt cruciale pentru SSE. EUROSTAT deja lucrează la amendarea Regulamentului 223 referitor la statisticile europene, în vederea întăririi rolului autorității statistice în modelarea surselor de date administrative.

Urmează ca în cadrul SSE să fie organizată o dezbatere pe un set de proiecte în vederea colaborării mai eficiente sub aspectul extinderii utilizării surselor de date și al trecerii de la abordarea rigidă la cea a partajării (de exemplu punerea în comun a aplicațiilor informatice, a costurilor de dezvoltare etc.).

Programul Conferinței Internaționale de la București, deosebit de dens ca teme prezentate, a cuprins Cuvânt de bun venit adresat participanților de dna. Mariana Kotzeva, EUROSTAT, și de dna. Elena Mihaela Iagăr, vicepreședinte din partea conducerii INS România. Potrivit Programului, în cele două zile, au prezentat comunicări în secțiuni reprezentanți din toate țările participante.

*Date și informații furnizate de **Daniela Ștefănescu** - director
Elisabeta Stănică
Direcția de afaceri europene și cooperare internațională,
INS România*